

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi työttömyysturvalain, aikuiskoulutustuesta annetun lain ja vuorotteluvapaalain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työttömyysturvalakia, aikuiskoulutustuesta annettua lakia ja vuorotteluvapaalakia. Korotettua ansio-osan ja peruspäivärahan korotusosan, lisäpäiväoikeuden, ansiopäivärahan korotetun määrän lisäpäiviltä, koulutuspäivärahan, aikuiskoulutustuen ja vuorotteluvapaan myöntämisen edellytyksenä olevaa työssäoloaikavaatimusta ehdotetaan muutet-

tavaksi siten, että se määritetään työeläkelaikien alaisten ansioiden perusteella. Työllistymisohjelmallisien edellytyksistä poistettaisiin viittaus eläkevakuutettuun työhön. Esitys johtuu vuoden 2007 alusta voimaan tulevista työeläkelainsäädännön muutoksista.

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1. Nykytila	3
2. Esityksen tavoitteet	6
3. Toteuttamisvaihtoehdot	6
4. Ehdotetut muutokset	7
5. Esityksen vaikutukset	7
6. Asian valmistelu.....	8
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	9
1. Lakiehdotusten perustelut	9
1.1. Työttömyysturvalaki	9
5 luku. Työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset	9
6 luku. Työttömyyspäivärahan määrä ja kesto	9
10 luku. Koulutuspäivärahaa koskevat säännökset	9
14 luku. Erinäisiä säännöksiä.....	10
1.2. Laki aikuiskoulutustuesta	10
1.3. Vuorotteluvapaalaki	10
2. Voimaantulo.....	11
3. Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys	11
LAKIEHDOTUKSET	12
työttömyysturvalain muuttamisesta	12
aikuiskoulutustuesta annetun lain muuttamisesta.....	14
vuorotteluvapaalain 4 §:n muuttamisesta.....	15
LIITE	16
RINNAKKAISTEKSTIT	16
työttömyysturvalain muuttamisesta	16
aikuiskoulutustuesta annetun lain muuttamisesta.....	21
vuorotteluvapaalain 4 §:n muuttamisesta.....	23

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

Työssäoloaika on etuuden edellytyksenä silloin, kun etuuden saamisen yhtenä keskeisenä edellytyksenä on riittävän pitkä työssäolo ja kiinnittyminen työmarkkinoille. Tavoitteena on joko korostaa etuuden yhteyttä pitkän työssäolon aiheuttamaan tarpeeseen tai etuuden vakuutusperiaatteen mukaista luonnetta työllä ja vakuutusmaksuilla kertyneenä etuutena.

Vaatus riittävän pitkstä työssäoloajasta etuuden eräänä myöntämisedellytyksenä on työttömyysturvalain (1290/2002) mukaisessa korotetussa ansio-osassa ja peruspäivärahan korotusosassa, lisäpäiväoikeudessa, ansiopäivärahan korotetussa määrässä lisäpäiviltä ja koulutuspäivärahaissa, aikuiskoulutustuesta annetun lain (1276/2000) mukaisessa aikuis-koulutustuesta ja vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaisessa vuorotteluvapaassa.

Työttömyysturvalain 6 luvun 3 §:ssä säädetään ansiopäivärahan korotetun ansio-osan ja peruspäivärahan korotusosan edellytyksistä. Korotus maksetaan yhteensä enintään 150 päivältä henkilölle, joka on menettänyt työnsä työsopimuslain (55/2001) 7 luvun 3, 4, 7 tai 8 §:ssä tarkoitetuista taloudellisista tai tuotannollisista, vastaavista syistä merimieslain (423/1978) mukaan tai julkisen yhteisön toiminnasta johtuvista syistä tai hän on irtisanoutunut lomautuksen kestänyt yhdenjaksoisesti vähintään 200 päivää. Edellytyksenä on, että hän on hankkinut työttömyysturvalain 11 §:ssä tarkoitettua työssäoloaikaa vähintään 20 vuotta. Korotetun ansio-osan saaminen edellyttää lisäksi, että henkilö on ollut palkansaajakassan jäsen vähintään viisi vuotta.

Työttömyysturvalain 6 luvun 3 a §:ssä säädetään työllistymisohjelmallisien edellytyksistä. Jos henkilö on menettänyt työnsä työsopimuslain 7 luvun 3, 4, 7 tai 8 §:ssä tarkoitetuista taloudellisista tai tuotannollisista syistä, vastaavista syistä merimieslain mukaan tai julkisen yhteisön toiminnasta johtuvista vastaavista syistä, edellyttää työllistymisohjel-

malisän maksaminen, että henkilö on ennen irtisanomisajan päättymistä hankkinut työttömyysturva 11 §:n 1 momentissa tarkoitettua työssäoloaikaa vähintään kolme vuotta. Lisäksi työllistymisohjelmallisien maksaminen tässä tapauksessa edellyttää, että henkilölle on laadittu työllistymisohjelma, hän on ollut vakuutettuna työttömyysturvalain 5 luvun 2 §:n edellyttämällä tavalla ja hän on täyttänyt 3 §:n mukaisen työssäoloehdon.

Työttömyysturvalain 6 luvun 9 §:ssä säädetään lisäpäiväoikeudesta. Lain 6 luvun 9 §:n 2 momentissa säädetään, että vuonna 1950 tai sen jälkeen syntyneelle työnhakijalle, joka on täyttänyt 59 vuotta ennen 500 päivän enimmäisajan päättymistä, voidaan maksaa palkansaajan ansiopäivärahaa tai peruspäivärahaa 65 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun. Lisäedellytyksenä on se, että työnhakija on enimmäisajan täytyessä ollut lain 11 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla työssä vähintään 5 vuotta viimeisen 20 vuoden aikana.

Työttömyysturvalain 6 luvun 10 §:ssä säädetään ansiopäivärahan korotetusta määrästä lisäpäiviltä. Kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 90-kertainen perusosa (peruspäiväraha), on lisäpäiviltä maksettava ansiopäivärahan ansio-osa 90-kertaisen perusosan ylittävän päiväpalkan osalta 32,5 % normaalisti sovellettavan 20 % sijasta. Ansiopäivärahan korotetun määrän lisäpäiviltä myöntäminen edellyttää palkansaajakassan jäsenyyttä 5 vuoden ajalta ja lain 11 §:ssä tarkoitettua työssäoloaikaa vähintään 20 vuotta.

Työttömyysturvalain 6 luvun 11 §:n 1 momentin mukaan lain 3, 3 a, 9 ja 10 §:ssä tarkoitettua työssäoloaikaa laskettaessa huomioon otetaan työntekijäin eläkelain (395/1961; TEL) 8 §:n 4 momentissa tarkoitettu peruseläkkeen tai muun siihen verrattavan työ- tai virkasuhteeseen perustuvan eläkkeen edellyttämä työ, joka määräytyy 31 joulukuuta 2004 voimassa olleiden säännösten mukaan. Työssäoloaikaa laskettaessa huomioon otetaan myös työ, jonka henkilö on tehnyt täytettyään 18 vuotta. Työttömyysturvalain 3 ja

10 §:ssä tarkoitettua työssäoloaikaa laskettaessa työhön rinnastettavana aikana otetaan lisäksi huomioon aika, jolta henkilölle on maksettu sairausvakuutuslain mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka erityishoitorahaa sellaiselta ajalta, jolta henkilö ei ole ansainnut 1 momentissa tarkoitettua eläkettä sekä aika, jonka henkilö on ollut lakiin tai työ- tai virkaehtosopimukseen perustuvalla hoitovapaalla tai suorittanut varusmies- tai siviilipalvelusta sekä aika, jona henkilö on ollut sairauden, vian tai vamman vuoksi työkyvytön saaden peruseläkettä tai siihen verrattavan työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa eläkettä, kuntoutustukea tai tapaturmavakuutuslain mukaista tapaturmaeläkettä. Työssäoloajasta enintään neljännes voi olla työhön rinnastettavaa aikaa 18 ikävuodesta lukien.

Työttömyysturvalain 10 luvun 3 §:ssä säädetään koulutuspäivärahan saamisen erityisedellytyksistä. Koulutuspäivärahan saaminen edellyttää, että hakija on koulutuksen aloittaessaan saanut välittömästi edeltäneen 12 kuukauden aikana työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea vähintään 65 työttömyyspäivältä sekä tehnyt työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettua peruseläkkeen tai muuhun siihen verrattavan työ- tai virkasuhteeseen perustuvan eläkkeen edellyttämää työtä, joka määräytyy 31 joulukuuta 2004 voimassa olleiden säännösten mukaan, yhteensä vähintään 10 vuotta, jota laskettaessa luetaan hyväksi myös työ, jonka hakija on tehnyt ennen kuin hän on täyttänyt 23 vuotta. Koulutuspäiväraha maksetaan korotettuna, jos henkilö on saanut korotettua ansiopäivärahaa koulutusta edeltävältä ajalta. Koulutuspäiväraha maksetaan korotettuna myös sellaiselle henkilölle, joka on saanut ansiopäivärahaa 150 päivän enimmäisajan.

Aikuiskoulutustuesta annetun lain mukaan palkansaajien ja yrittäjien ammattitaidon lehtittämistä ja ylläpitoa koskevaan koulutukseen myönnetään eläkevakuutettuun ansiotyöhön perustuvaa tukea. Aikuiskoulutustuki myönnetään laissa määritellyyn koulutukseen, jos henkilö täyttää säädetyn ansainta-aikaa koskevan edellytyksen ja henkilöllä on opiskelun johdosta työstä poissaolon vuoksi ansionmenetystä säädetyllä tavalla. Aikuiskoulutustuesta annetun lain 7 §:ssä säädetään

aikuiskoulutustuen saamisen edellytyksenä olevasta ansainta-ajasta. Sen 1 momentin mukaan edellytyksenä on, että henkilö on tukikauden alkamiseen mennessä tehnyt TEL:n) 8 §:n 4 momentissa tarkoitettua peruseläkkeen tai muuhun siihen verrattavan työ- tai virkasuhteeseen perustuvan eläkkeen edellyttämää työtä, joka määräytyy 31 joulukuuta 2004 voimassa olleiden säännösten mukaan, yhteensä vähintään 5 vuotta, jos tukikausi alkaa 1 päivänä elokuuta 2006 tai sen jälkeen, ja 10 vuotta, jos tukikausi alkaa ennen elokuun 1 päivää 2006. Aikaa laskettaessa luetaan hyväksi myös työ, jonka henkilö on tehnyt ennen kuin hän on täyttänyt 23 vuotta. Työntekoon rinnastettavana aikana otetaan huomioon 7 §:n 3 momentin mukaan aika, jolta henkilölle on maksettu sairausvakuutuslain (364/1963) mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka erityishoitorahaa sellaiselta ajalta, jolta henkilö ei ole ansainnut 1 momentissa tarkoitettua eläkettä. Rinnastettavana aikana otetaan huomioon myös aika, jonka henkilö on ollut lakiin tai työ- tai virkaehtosopimukseen perustuvalla hoitovapaalla tai suorittanut varusmies- tai siviilipalvelusta. Lisäksi työntekoon rinnastettavana aikana otetaan huomioon se aika, jona henkilö on ollut sairauden, vian tai vamman vuoksi työkyvytön saaden 1 momentissa tarkoitettua eläkettä, kuntoutustukea tai tapaturmavakuutuslain(608/1948) mukaista tapaturmaeläkettä. Ansainta-ajasta enintään neljännes voi olla edellä tarkoitettua rinnastettavaa aikaa.

Aikuiskoulutustuesta annetun lain 14 §:ssä säädetään aikuiskoulutustuen tukikauden kestosta. Pykälän toisen momentin mukaan tukikauden alkamiseen mennessä karttuneen tukikauden lisäksi henkilöllä on oikeus lukea 1 momentissa tarkoitettulla tavalla hyväkseen laskennallinen työssäoloaika tukikauden alkamisesta 60 vuoden ikään saakka. Tämän tukikauden etukäteiskäytön edellytyksenä on, että henkilöllä on tukikauden alkuun mennessä 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua ansainta-aikaa vähintään 10 vuotta.

Vuorotteluvapaalain mukaan vuorotteluvapaan edellytyksenä on, että työntekijän työssäolo ja palvelussuhde samaan työnantajaan on kestänyt yhdenjaksoisesti vähintään vuoden välittömästi ennen vuorotteluvapaan al-

kamista. Vuorotteluvapaalain 4 §:n 1 momentissa säädetään vuorotteluvapaan työhistoriaedellytyksestä. Vuorotteluvapaan edellytyksenä on, että henkilö on ennen vuorotteluvapaan alkamista tehnyt yhteensä vähintään kymmenen vuotta sellaista TEL:n (395/1961) 8 §:n 4 momentissa tarkoitetun peruseläkkeen tai muuhun siihen verrattavan työ- tai virkasuhteeseen perustuvan eläkkeen edellyttämää työtä, joka määräytyy 31 joulukuuta 2004 voimassa olleiden säännösten mukaan. Aikaa laskettaessa luetaan hyväksi myös työ, jonka henkilö on tehnyt ennen kuin hän on täyttänyt 23 vuotta. Työntekoon rinnastettavana aikana otetaan huomioon 4 §:n 2 momentin mukaan myös aika, jolta henkilölle on maksettu sairausvakuutuslain mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainvaparaahaa taikka erityishoitorahaa sellaiselta ajalta, jolta henkilö ei ole ansainnut 1 momentissa tarkoitettua eläkettä. Lisäksi työntekoon rinnastettavana aikana otetaan huomioon aika, jonka henkilö on ollut lakiin tai työ- tai virkaehtosopimukseen perustuvalla hoitovapaalla taikka suorittamassa varusmies- tai siviilipalvelusta. Ajasta enintään neljännes voi olla edellä tarkoitettua rinnastettavaa aikaa.

Vuoden 2005 alusta tulivat voimaan muutokset työeläkelainsäädännössä (lait 634—644/2003 ja 884—889/2004). Vuoden 2005 alusta lukien eläkettä karttuu kaikesta ansiotyöstä ja työeläkkeen määrään vaikuttavat koko työhistorian ansiot. Työeläkelainsäädännön uudistukseen sisältyy myös säännökset eläkkeen kartumisesta palkattomilta ajoilta. Näiden osalta eläketurvan määräytyminen muuttuu siten, että kertyvä eläke lasketaan ansiosidonnaisten etuuksien perusteena olevista ansioista. Muutosten seurauksena eläketurvan ansainta-aika ja eläkettä kartuttavan työn määritelmä laajenee. Eläkettä ei myöskään enää lasketa työsuhdekohtaisesti. Sen vuoksi tarkat työskentelyajat eivät enää jatkossa ole eläkkeen kannalta merkittäviä eikä niitä sen vuoksi rekisteröidä sillä tarkkuudella kuin aikaisemmin. Työsuhteiden alkamis- ja päättymistiedoilla ei ole merkitystä eläkkeen määrään muissa tilanteissa kuin niissä, joissa eläke lasketaan ennen 1 päivää tammikuuta 2005 voimassa olevien säännösten mukaan vuoden 2005 alusta voimaantul-

leisiin lain muutoksiin liittyvien suoja säännösten perusteella. Vuoden 2007 alusta voimaan tulevalla työntekijän eläkelaiilla (395/2006; TyEL) yhdistetään yksityisten alojen palkansaajien työeläkettä koskeva lainsäädäntö.

Nykytilanteessa edellä mainittujen etuuksien työssäoloajan laskenta on perustunut TEL:n 8 §:n 4 momentin säännökseen, johon on koottu kaikki eläkkeiden yhteensovitussa huomioon otettavat työ- ja virkasuhteisiin sekä yrittäjätoimintaan perustuvat eläkejärjestelmät, joiden mukaisesti kertynyt työhistoria voidaan todentaa. Kunkin etuuden vaatiman työssäoloajan selvittämiseksi on käytetty eläkejärjestelmän työsuhderekisteriä, jossa pääsääntöisesti ovat näkyneet kaikki edellä mainittujen eläkelakien mukaiset työskentelyt alku- ja loppupäivineen. Lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/1962; LEL) sekä taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien TEL:n (662/1985; TaEL) mukaisista työsuhteista eläketurvakeskuksen rekisteriin on merkitty vain ansiot, minkä vuoksi työssäoloedellytys on jouduttu laskemaan työssäoloajan ansioiden perusteella. Työssäoloaika on laskettu siten, että LEL- tai TaEL-työsuhteessa saatu kalenterivuoden ansio on jaettu TEL:n vakuuttamisvelvollisuuden rajamäärällä, joka on vuonna 2006 243,79 euroa kuukaudessa. Huomioon on otettu vain täydet kalenterikuukaudet ja enintään 12 kuukautta kalenterivuotta kohden.

Työeläkeuudistuksen yhteydessä työsuhderekisteri muuttuu periaatteessa työansiorekisteriksi eikä työsuhteiden alkamis- ja päättymistietoja enää pääsääntöisesti rekisteröidä samalla tarkkuudella kuin ennen. Myös 1 päivänä tammikuuta 2007 voimaan tulevan TyEL:n vakuuttamisvelvollisuuden alaraja on olennaisesti nykyistä vakuuttamisrajaa alempi. Kun eläketurvan toimeenpanoa varten kerättävien tietojen sisältö osittain muuttuu, työeläkeuudistus vaikuttaa välillisesti työttömyysturvalain, aikuiskoulutustuesta annetun lain ja vuorotteluvapaalain nojalla myönnettävien etuuksien työssäoloaikaa koskevien edellytysten selvittämiseen. Koska työssäoloajan laskemisessa käytetään eläketurvan työsuhderekisteriä, työttömyysturvalain, aikuiskoulutustuesta annetun lain ja

vuorotteluvapaalain säännöksiä on tältä osin tarkistettava.

2. Esityksen tavoitteet

Esityksen tavoitteena on muuttaa nykyinen työssäoloajan laskenta työttömyysturvalain, aikuiskoulutuksesta annetun lain ja vuorotteluvapaalain mukaisissa etuuksissa siten, että työssäoloaika voidaan jatkossakin selvittää luotettavasti ja helposti pitkältikin ajalta. Tällöin ainoa vaihtoehto on edelleen käyttää työssäoloajan laskennassa hyväksi eläkerekisteriä. Muuttuneen rekisteröintikäytännön vuoksi työssäoloaika laskettaisiin rekisteröidyistä ansioista rekisteröidyn työssäoloajan sijaan.

Tavoitteena on toteuttaa muutos siten, että se ei vaikuttaisi etuuksien saamisedellytyksiin. Koska työssäolon laskennan perusteena olisivat vastaisuudessa ansiot, tätä ei voida kokonaan välttää. Lisäksi tavoitteena on, että määrittely perustuisi samaan periaatteeseen kaikissa työhistoriaa edellyttävissä etuuksissa. Muutettaessa ansioita työssäoloajaksi ei voida myöskään välttää sitä, että suurituloiset saavat työssäoloaikaa samalla tosiasiallisella työssäoloajalla pienituloista enemmän. Tämän vuoksi on pyritty etsimään sellainen vuositulon jakaja, joka kerryttäisi työhistoriaa aina niissä tilanteissa, joissa henkilö on tosiasiallisesti työmarkkinoilla. Lähtökohtana on myös ollut että työssäoloajan laskenta on loogisessa yhteydessä työttömyysturvaan ja sen saamisen edellytyksiin. Työttömyysturvajärjestelmä on monin osin vaikeaselkoinen. Siksi laskentamallista on pyritty tekemään teknisesti yksinkertainen ja helposti sovellettava.

3. Toteuttamisvaihtoehdot

Työssäoloaikaa voidaan luotettavasti selvittää pitkältikin ajalta vain työeläkejärjestelmän ansaintatiedoista. Kun työssäoloajan laskenta perustuu ansioihin, kysymys on vain siitä, millä jakajalla ansiot muutetaan ajaksi. Vaihtoehtoina voidaan käyttää jotain jo käytössä olevaa summaa tai määrittää työssäoloajan laskemista varten oma jakajansa.

Nykyisin LEL- ja TaEL-vakuutettujen työssäoloaika on laskettu jakamalla heidän

vuosiansionsa TEL:n vakuuttamisvelvollisuuden rajamäärällä, joka on vuonna 2006 243,79 euroa kuukaudessa. Olisi siis periaatteessa mahdollista käyttää muidenkin eläkevakuutettujen ansioiden jakajana mainittua rajamäärää. Vuoden 2007 alusta lukien TEL kumotaan ja voimaantulevassa TyEL:ssä rajamäärä on selvästi alempi eli 44,53 euroa vuoden 2006 tasossa. Jos entistä käytäntöä jatkettaisiin, pitäisi tällöin lakiin kirjata jakajaksi nykyistä TEL:n rajamäärää vastaava summa. LEL- ja TaEL- aloilla käytetty laskentatapa johtaa siihen, että työhistoriaa kertyy selvästi TEL-aloja helpommin. Jos käytäntö siirrettäisiin koskemaan kaikkia vakuutettuja, muuttuisivat etuuksien myöntämisedellytykset selvästi lievemmiksi, mikä ei ole lainmuutoksen tavoitteena.

TyEL:ssä käytetään vakuuttamisrajaa hyväksi tilanteissa, joissa eläkkeen myöntämisen edellytyksenä on tietyn mittainen työskentely. Osa-aikaeläkkeen saamisen yhdeksi edellytykseksi on säädetty, että henkilöllä on osa-aikaeläkkeen alkamista välittömästi edeltävien 15 kalenterivuoden aikana työeläkelakien tai niihin rinnastettavien lakien alaisia ansioita vähintään lukua 60 vastaava määrä. Luku saadaan jakamalla kunkin kalenterivuoden ansiot 44,53 euron 25-kertaisella määrällä (1 113,25 euroa), pyöristämällä näin saatu osamäärä alaspäin lähimpään kokonaislukuun, joka voi olla enintään 12, ja laske- malla eri vuosien osamäärät yhteen. Työttömyysturvaetuksissa työssäoloaikaa laskettaessa voitaisiin käyttää TyEL:issä käytössä olevaa vakuuttamisvelvollisuuden rajamäärää ja sen kerrannaisia. Etuna olisi että työssäoloajan laskenta perustuisi eläkejärjestelmässä jo käytössä olevaan ansiorajaan, jota tarkistetaan vuosittain palkkakertoimella. Mallin heikkoutena on puolestaan että sen yhteys työttömyysturvaetuksiin on heikko. Vakuuttamisvelvollisuuden rajamäärällä ei ole sinänsä mitään yhtymäkohtaa työttömyysturvaan. Kun lisäksi jakaja olisi vakuuttamisvelvollisuuden rajamäärän kerrannainen, ei sääntely olisi kovin selkeää. Jos jakajana käytettäisiin 25-kertaista rajamäärää, kiristäisi se pienituloisimpien kohdalla etuuksien saantiedellytyksiä nykyisestä. Pienipalkkainen kokoaikatyökään ei kerryttäisi täysimääräisesti työhistoriaa. Sen vuoksi jakajan olisi

oltava joku muu kuin 25-kertainen rajamäärä, jolloin yhteys eläkevakuutuksen malliin olisi entistä heikompi.

Työttömyysturvajärjestelmässä käytetään työssäoloehdon täyttymisen arvioinnissa hyväksi peruspäivärahan määrää. Työttömyysturvalain 5 luvun 4 §:ssä on säädetty, millä tavalla työajan ja palkan on oltava, jotta työ voidaan lukea työssäoloeseen. Työajan on oltava vähintään 18 tuntia viikossa. Jos alalla ei ole työehtosopimusta, kokoaikatyön palkan on vastattava vähintään peruspäivärahan 40-kertaista määrää kuukaudessa. Kun peruspäiväraha on 23,50 euroa päivässä ja työaika 40 tuntia viikossa, pienin palkka, joka täyttää työssäoloehdon, on 423 euroa kuukaudessa eli 5 076 euroa vuodessa. Työssäoloehdon täyttävän työn minimiraja soveltuisi työssäoloajan laskennassa käytettäväksi rajaksi, koska työssäoloehdon tarkoituksena on osoittaa, että henkilö on ollut työmarkkinoilla ennen työttömyyttään. Olisi johdonmukaista ajatella, että aina työ, joka täyttää työttömyyspäivärahan saamisen edellytyksenä olevan työssäoloehdon, olisi myös samassa laissa tarkoitettua työssäoloaikaa. Tämän mallin etuna olisi että se olisi johdonmukainen suhteessa työttömyysturvajärjestelmään, ja siinä työssäoloaikaa kertyisi lähes nykyjärjestelmää vastaavasti. Mallin heikkoutena on että peruspäivärahan määrä muuttuu kansaneläkeindeksin mukaan, minkä vuoksi se jää jälkeen ansiotason muutoksesta. Lisäksi peruspäivärahan määrään saatetaan tehdä tasokorotuksia poliittisilla päätöksillä. Tämän vuoksi peruspäiväraha ei ole kovin käytännöllinen työssäoloaikaa kerryttävän rajamäärän perusteena.

4. Ehdotetut muutokset

Esityksessä ehdotetaan, että työssäoloajan laskenta perustuisi työttömyysturvalaissa käytössä olevaan työssäoloehdon täyttävältä työltä edellytettävään vähimmäispalkkaan. Etuna tässä on se, että se on jo käytössä työttömyysturvajärjestelmässä ja että se on loogisessa yhteydessä etuuksiin. TyEL:n vakuuttamisrajalla ja sen kerrannaisilla ei ole vastaavaa yhteyttä. Peruspäiväraha ei sellaisenaan sovellu hyvin työssäoloajan laskennassa käytettäväksi jakajaksi ja se ei ole

myöskään kovin toimiva käytettäväksi työssäoloehdon täyttymisen arvioinnissa. Tämän vuoksi esitetään, että nykyinen työttömyysturvalaissa oleva määritelmä muutetaan siten, että vähimmäispalkan määrä kirjataan lakiin suoraan euromääräisenä. Siten työssäoloehdon täyttävän kokoaikatyön palkan olisi oltava vähintään 940 euroa kuukaudessa. Määrää muutettaisiin vuosittain TyEL:n mukaisella palkkakertoimella.

Työttömyysturvalain mukaisissa etuuksissa ja vuorotteluvapaalain mukaisessa vuorotteluvauksessa käytettäisiin jakajana 423:a, joka vastaa pienintä työssäoloehdon täyttävää kuukausituloa. Aikuiskoulutustuesta annetun lain mukaisessa aikuiskoulutustuessa jakaja olisi 940. Aikuiskoulutustuessa jakaja on suurempi, koska siinäkin ansainta-aika on lyhyt verrattuna muihin etuuksiin ja etuutta ansaitaan työssäoloajan perusteella. Molempia määriä tarkistettaisiin vuosittain TyEL:n palkkakertoimella. Työssäoloaikausien määrä saataisiin jakamalla kalenterivuoden ansiot jakajalla ja pyöristämällä kalenterivuosisikohtainen osamäärä alaspäin lähimpään kokonaislukuun, joka voi olla enintään 12. Eri vuosien osamäärät lasketaan yhteen. Työssäoloaikaan rinnastettavaan aikaa laskettaessa otettaisiin huomioon vain täydet kalenterikuukaudet. Laskentatapa olisi siten mahdollisimman yksinkertainen.

Työssäoloajan laskeminen ansioiden perusteena kuvaa sitä paremmin eläkevakuutetun työn tekemistä, mitä pitempi vaadittava työhistoria on. Työllistymisohjelmallisen saamiseksi edellytetään vain kolmen vuoden työhistoriaa. Työllistymisohjelmallisä on etuus, johon työssäoloajan määrittely ansioiden perusteella ei sovellu kovin hyvin. Siksi työssäoloaika esitetään laskettavaksi ansioiden sijasta todellisten työssäoloaikojen perusteella. Julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa (1295/2002) työllistymisohjelman edellytys on määritelty vastaavalla tavalla.

5. Esityksen vaikutukset

Esityksen tavoitteena on, että etuuksien myöntämisedellytykset eivät olennaisesti muuttuisi. Käytettävissä ei ole tietoja, joiden perusteella voisi luotettavasti arvioida, mikä vaikutus valitulla työssäoloajan laskentata-

valla on etuuden saantiedellytyksiin.

Vakaissa työsuhteissa oleviin muutoksiin ei vaikuta mitenkään, koska heille työhistoriaa on kertynyt aiemminkin ja kertyy jatkossakin. Eniten muutoksesta hyötyvät määräaikaisissa työsuhteissa olevat, koska esimerkiksi ansaitsemalla 5 076 euroa vuodessa, saa yhden vuoden työssäoloaikaa, vaikka vuoteen sisältyisi työttömiä jaksoja. Työhistorian laskentatapa suosii hyväpalkkaisia, lyhytaikaisia töitä tekeviä. Tämä on väistämätöntä, kun työssäoloaikaa lasketaan ansioiden perusteella. Toisaalta erittäin hyvätkään ansiot eivät kerrytä vuodessa työssäoloaikaa 12 kuukautta enempää. Etuuksien myöntämisedellytyksinä olevat työssäoloajat ovat pääsääntöisesti pitkiä. Vaikka koko vaadittavan työhistorian keräisi hyväpalkkaisilla pätkätöillä, pitää työssä olla kuitenkin joka vuosi. Tämän vuoksi laskentatavan muutoksen ei odoteta merkittävästi vaikuttavan etuuksien saajien määriin.

LEL- ja TaEL-aloilla työssäoloajan laskenta yhdenmukaistuu muiden alojen kanssa, mutta samalla se myös kiristyy jossain määrin. Jakajana käytettävät luvut ovat kuitenkin siinä määrin matalia, että käytännössä muu-

tos ei ole kovin suuri. Samoin työssäoloaikaa kertyy nykyistä vähemmän niille osaa-aikatyöntekijöille, joiden kuukausipalkka jää 423 ja 243,79 euron väliin.

Uuteen työssäoloajan laskentaan siirrytään asteittain, koska vasta vuoden 2007 työssäoloaikaa lasketaan uudella tavalla. Sitä edeltävän ajan työssäoloajan laskenta tapahtuu nykyisen lain mukaisesti. Koska vielä melko pitkään työssäoloajan laskenta perustuu pääosin nykyiseen käytäntöön, näkyvät uudistuksen vaikutukset hitaasti.

Sosiaali- ja terveysministeriö pitää tarpeellisenä, että lainuudistuksen vaikutuksista tehdään selvitys viimeistään sen jälkeen, kun kolme vuotta on kulunut lain voimaantulosta.

6. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä yhteistyössä keskeisten työmarkkinajärjestöjen kanssa. Valmistelun yhteydessä on kuultu työministeriötä, Työttömyyskassojen yhteistyöjärjestö ry:tä, Eläketurvakeskusta, Kansaneläkelaitosta ja Koulutusrahastoa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Työttömyysturvalaki

5 luku. Työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset

4 §. Palkansaajan työssäoloheitoon luettava työ. Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että kokoaikatyön palkan vähimmäismäärä olisi euromääräinen eli 40-kertaisen peruspäivärahan sijasta 940 euroa kuukaudessa. Määrä olisi vuoden 2007 tasossa ja sitä tarkistettaisiin palkkakertoimella vuoden 2008 tammikuussa ensimmäisen keran.

6 luku. Työttömyyspäivärahan määrä ja kesto

3 a §. Työllistymisohjelmallisän edellytykset. Työllistymisohjelmallisän edellytyksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaus 11 §:n 1 momenttiin poistettaisiin. Työssäoloaikaa ei siten selvitetä enää työeläkekisterin perusteella vaan työtodistuksilla tai muulla työnantajan laatiman selvityksen perusteella. Jos tällaista selvitystä ei olisi saatavissa esimerkiksi sen vuoksi, ettei työnantaja enää ole olemassa, voitaisiin työssäolo osoittaa muulla luotettavalla selvityksellä. Tällaista selvitystä voisi olla verottajan tai eläkelätoimen tieto työssäolosta.

9 §. Lisäpäiväoikeus. Pykälän 2 momentin 2 kohdan pykäläviittausta ehdotetaan tarkistettavaksi 11 §:ään tehtyjen muutosten johdosta.

11 §. Työssäoloajan laskeminen. Pykälän 1 momentissa määriteltäisiin ne ansiot, joiden perusteella työssäoloaika laskettaisiin. TyEL:n 3 §:ssä on mainittu kaikki yksityisten ja julkisten alojen työeläkelait. Kaikki näiden työeläkelakien mukaan vakuutetut ansiot olisivat työssäoloajan laskemisen perusteena. TyEL:a sovelletaan 18 vuotta täyttäneisiin. Siksi voimassa olevan lain säännös siitä, että työssäoloaikaa laskettaessa huomioon otetaan työ, jonka henkilö on tehnyt täytettyään 18 vuotta, tarpeeton. Säännös vastaa voimassa olevan lain 6 luvun 11 §:n 1 momenttia.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin työssäoloajan laskentatavasta. Työssäoloaika laskettaisiin siten, että kunkin kalenterivuoden eläkevakuutetut ansiot jaettaisiin kyseisen vuoden jakajalla, joka vuonna 2007 olisi 423 euroa. Näin saatu luku pyöristettäisiin alaspäin lähimpään kokonaislukuun, joka voisi olla enintään 12. Laskemalla yhteen eri vuosien osamäärät, saataisiin kokonaistyössäoloajan pituus. Esimerkiksi lisäpäiväoikeuteen vaaditaan vähintään viisi vuotta työssäoloaikaa viimeisen 20 vuoden aikana. Tämä ehto täyttyy, jos hakijalla on 11 §:n mukaan laskettua työssäoloaikaa vähintään 60 kuukautta. Koska kysymys on työhistorian laskemisesta, työssäoloaikaa ei voisi laskea tulevaisuuteen. Jos esimerkiksi henkilö jää työttömäksi heinäkuussa, jolloin ratkaistaan hänen oikeutensa korotettuun ansio-osaan, työssäoloaikaan voitaisiin laskea kyseiseltä kalenterivuodelta enintään kuusi kuukautta, vaikka hän ansioidensa perusteella olisi hankkinut työssäoloaikaa 12 kuukautta.

Pykälän 3 ja 4 momentissa säädettäisiin työhön rinnastettavista ajoista ja niiden huomioon ottamisesta työssäoloaikaa laskettaessa. Säännökset vastaavat sisällöltään voimassa olevaa lakia. Poikkeuksena nykyiseen olisi työhön rinnastettavien aikojen laskeminen, joka ehdotetaan tehtäväksi siten, että vain täydet kalenterikuukaudet otetaan huomioon. Koska työssäoloaika laskettaisiin täysinä kuukausina olisi perusteltua laskea myös työhön rinnastettavat ajat täysinä kuukausina. Tämä yksinkertaistaisi laskutapaa ilman, että se merkittävästi vaikuttaisi työssäoloajan kertymiseen.

10 luku. Koulutuspäivärahaa koskevat säännökset

3 §. Koulutuspäivärahan saamisen edellytykset. Pykälässä viitattaisiin työssäoloajan laskennan osalta 6 luvun 11 §:n säännöksiin,

jolloin sitä koskevat kaksi momenttia kumoutaisiin. Selkeyden vuoksi koko pykälä esitetään muutettavaksi. Pykälän 1, 3 ja 5 momentit ovat voimassa olevan lain mukaisia. Pykälän 4 momentin sanamuotoa on selkiytetty.

Pykälän 2 momentin kaksi kohdassa viitattaisiin 6 luvun 11 §:ään, jossa on säädetty työssäoloajan laskemisesta. Koulutuspäivärahan työssäoloaika laskettaisiin siten samojen periaatteiden mukaan kuin muissa työttömyysetuuksissa vaadittava työssäoloaika. Työssäoloajan laskentaperusteet ovat olleet 1 päivästä tammikuuta 2006 alkaen samanlaiset kaikissa niissä työttömyysetuuksissa, joiden saamisen edellytyksenä on ollut tietty työssäoloaika. Lain selkeyden kannalta on tarkoituksenmukaisempaa, että laissa on työssäoloajan laskentaa koskevat säännökset vain yhteen kertaan.

14 luku. **Erinäisiä säännöksiä**

1 a §. *Palkan vähimmäismäärän ja työssäoloajan laskennassa käytettävän määrän korotus.* Työttömyysturvalain 14 lukuun esitetään lisättäväksi uusi 1 a §, jonka 1 momentissa säädetäisiin 5 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun vähimmäispalkan ja 6 luvun 11 §:n 2 momentissa tarkoitetun jakajan määrien tarkistamisesta. Määriä tarkistettaisiin vuosittain TyEL:n mukaisella palkkakertoimella. Palkkakertoimen käyttö olisi perusteltua, koska se on käytössä eläkejärjestelmässä, jossa se vahvistetaan vuosittain. Tarkistettu määrä pyöristettäisiin lähimpään kokonaislukuun, jolloin sen käyttö olisi yksinkertaisempaa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin lisäksi se, minkä vuoden tasossa lain 5 luvun 4 §:n 3 momentissa ja 6 luvun 11 §:n 2 momentissa mainitut määrät ovat. Määrät on tarkoituksenmukaista ilmoittaa valmiiksi jo vuoden 2007 tasossa, jolloin muutoksesta tiedottaminen on helpompaa, kun määrä ei muutu heti vuoden vaihtuessa. Asiasta esitetään säädettäväksi laissa eikä vain perusteluissa, koska vuosien kuluttua laissa olevat määrät poikkeavat paljonkin palkkakertoimella korotetusta määrästä ja tällöin lain sisällön selvittäminen on helpompaa.

1.2. **Laki aikuiskoulutustuesta**

7 §. *Aikuiskoulutustuen ansainta-aika.* Pykälän 1 ja 2 momentissa säädettäisiin aikuiskoulutustuen saamisen edellytyksenä olevan työssäoloajan laskennasta aivan vastaavalla tavalla kuin työttömyysturvalaissa. Työssäoloajan laskenta poikkeaisi työttömyysturvalain mukaisen työssäoloajan laskemisesta siinä, että jakajana käytettäisiin 423:n sijasta 940:tä. Korkeampaa jakajaa on pidetty perusteltuna työssäoloajan laskentatavan muutosvaiheessa, koska viiden vuoden ansainta-aika on suhteellisen lyhyt ja koska aikuiskoulutustuen maksaminen perustuu ansaintaan. Jokaiselta työssäolokuukaudelta ansaitaan 0,8 päivää aikuiskoulutustukea. Aikuiskoulutustuen myöntöperusteissa on ollut siirtymäkausi. Työssäoloaikaa on vaadittu 10 vuotta, jos tukikausi on alkanut ennen elokuun 1 päivää 2006. Jos tukikausi alkaa 1 päivänä elokuuta 2006 tai sen jälkeen, työssäoloaikaa vaaditaan viisi vuotta. Koska siirtymäkausi on ohi, sitä koskevat säännökset ovat tarpeettomia.

Pykälän 3 ja 4 momentissa säädettäisiin työhön rinnastettavista ajoista ja niiden ottamisesta huomioon työssäoloaikaa laskettaessa. Työhön rinnastettavat ajat laskettaisiin vastaavalla tavalla kuin työttömyysturvalaissa täysinä kuukausina.

31 a §. *Työssäoloajan laskennassa käytettävän määrän korotus.* Lakiin esitetään lisättäväksi uusi 31 a §, jossa säädettäisiin työttömyysturvalakia vastaavasti työssäoloajan laskennasta käytettävän jakajan korottamisesta TyEL:n 96 §:n 1 momentin mukaisella palkkakertoimella.

1.3. **Vuorotteluvapaalaki**

4 §. *Vuorotteluvapaan työhistoriaedellytys.* Vuorotteluvapaan edellytyksenä olevan työhistorian laskentaan ehdotetaan tehtäväksi vastaavat muutokset kuin työttömyysturvalakiin. Koska vuorotteluvapaalaissa on muutokin viitattu työttömyysturvalakiin, ei vuorotteluvapaalakiin ole tarkoituksenmukaista ottaa omia säännöksiä työssäolokausien laskemisesta. Siksi pykälässä viitattaisiin työttömyysturvalain 6 luvun 11 §:n 2 momenttiin, jossa tästä on säädetty. Työhön rinnastettavat ajat poikkeavat työttö-

myyysturvalain mukaisista ajoista. Koska säännösten sisältöä ei ole tässä yhteydessä tarkoitus muuttaa, ei työhön rinnastettavien aikojen osalta viitata työttömyysturvalain vastaaviin säännöksiin.

2. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007. TyEL tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007, minkä vuoksi on tärkeää, että ehdotetut lait tulisivat voimaan samanaikaisesti. Työhistoriaa lasketaan kalenterivuositain, joten laki ei voi tulla voimaan kesken vuoden.

Laskettaessa työssäoloaikaa ennen lakien voimaantuloa olevalta sovellettaisiin näiden

lakien voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

3. Suhde perustuslakiin ja säättämisjärjestys

Esityksessä ei ehdoteta voimassa olevaan lainsäädäntöön nähden sellaisia muutoksia työttömyysetuuksien saamisedellytyksiin, joilla olisi merkitystä arvioitaessa esitystä perusoikeuksien kannalta. Hallituksen käsityksen mukaan ehdotetut lait voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**työttömyysturvalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun työttömyysturvalain (1290/2002) 5 luvun 4 §:n 3 momentti, 6 luvun 3 a §:n 1 momentin 1 kohta, 9 §:n 2 momentin 2 kohta, ja 11 § sekä 10 luvun 3 §,

sellaisina kuin niistä ovat 6 luvun 3 a §:n 1 momentin 1 kohta laissa 459/2005 ja 11 § osaksi mainitussa laissa sekä 10 luvun 3 § osaksi laeissa 1330/2004 1364/2003 ja 1180/2005, sekä *lisätään* 14 lukuun uusi 1 a § seuraavasti:

5 luku

Työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset

4 §

Palkansaaajan työssäoloehtoon luettava työ

Palkkaa koskevat edellytykset täyttyvät, kun palkka on työehtosopimuksen mukainen. Jos alalla ei ole työehtosopimusta, kokoaika-työn palkan on oltava vähintään 940 euroa kuukaudessa.

6 luku

Työttömyyspäivärahan määrä ja kesto

3 a §

Työllistymisohjelma lisän edellytykset

Ansiopäivärahan 2 §:n 3 momentin mukaista työllistymisohjelmallisää maksetaan työnhakijalle, jolle on laadittu työllistymisohjelma ja joka:

1) on menettänyt työnsä työsopimuslain 7 luvun 3, 4, 7 tai 8 §:ssä tarkoitetuista taloudellisista tai tuotannollisista syistä, vastaavista syistä merimieslain mukaan tai julkisen

yhteisön toiminnasta johtuvista syistä ja joka on ennen irtisanomisajan päättymistä ollut työssä yhteensä vähintään kolme vuotta yhden tai useamman työnantajan palveluksessa; tai

9 §

Lisäpäiväoikeus

Vuonna 1950 tai sen jälkeen syntyneelle työnhakijalle voidaan 7 §:ssä säädetyn enimmäisajan estämättä maksaa palkansaaajan peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa sen kalenterikuukauden loppuun saakka, jona työnhakija täyttää 65 vuotta, jos hän:

2) on enimmäisajan täytyessä hankkinut 11 §:ssä tarkoitettua työssäoloaikaa vähintään 5 vuotta viimeisen 20 vuoden aikana.

11 §

Työssäoloajan laskeminen

Edeillä 3, 9 ja 10 §:ssä tarkoitettu työssäoloaika lasketaan työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä tarkoitettujen työeläkelätkien alaisten ansioiden perusteella.

Työssäolokuukausien lukumäärä saadaan jakamalla kunkin kalenterivuoden ansiot lu-

vulla 423. Kalenterivuosi-kohtainen osamäärä pyöristetään alaspäin lähimpään kokonaislukuun, joka voi olla enintään 12. Eri vuosien osamäärät lasketaan yhteensä.

Edellä 3 ja 10 §:ssä tarkoitettua työssäoloaikaa laskettaessa työhön rinnastettavana aikana otetaan lisäksi huomioon sellainen täysi kalenterikuukausi:

1) jolta henkilölle on maksettu sairausvakuutuslain mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka erityishoitotukia;

2) jonka henkilö on ollut lakiin tai työ- tai virkaehtosopimukseen perustuvalla hoitovapaalla taikka suorittanut varusmies- tai siviilipalvelusta; ja

3) jona henkilö on ollut työkyvyttömyyden saaden työntekijän eläkelain 3 §:ssä mainittujen hakien perusteella eläkettä, kuntoutustukea tai tapaturmavakuutuslain mukaista tapaturmaeläkettä.

Työssäoloajasta enintään neljännes voi olla 3 momentissa tarkoitettua työhön rinnastettavaa aikaa.

10 luku

Koulutuspäivärahaa koskevat säännökset

3 §

Koulutuspäivärahan saamisen erityisedellytykset

Koulutuspäivärahaan on oikeus sillä, joka aloittaa päätoimisen ammatillisia valmiuksiinsa edistävän koulutuksen. Koulutuspäivärahaan on oikeus myös sillä, joka ryhtyy päätoimisesti jatkamaan ennen työttömyyttään keskeytyneitä, ammatillisia valmiuksia edistäviä opintoja.

Koulutuspäivärahan saamisen edellytyksenä on, että hakija on koulutuksen aloittaessaan:

1) saanut välittömästi edeltäneen 12 kuukauden aikana työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea vähintään 65 työttömyyspäivältä; sekä

2) hankkinut 6 luvun 11 §:ssä tarkoitettua työssäoloaikaa vähintään 10 vuotta.

Jos hakijan 1 momentin mukainen koulutus tai opinnot sisältyvät työllistymishjelmaan, koulutuspäivärahan saaminen ei edellytä 2 momentin 1 kohdassa säädetyn edellytyksen täyttymistä.

Jos hakija on saanut koulutuspäivärahaa tai pitkäaikaistyöttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta annetussa laissa (709/1997) tarkoitettua tukea, työssäoloaikaan luetaan vain koulutuspäivärahan tai tuen saamisen jälkeinen aika.

Koulutuspäivärahaan ei ole oikeutta henkilöllä, joka työllistyy kokoaikatyössä yli kahden viikon ajan. Koulutuspäivärahaan ei ole myöskään oikeutta, jos opiskelija saa opintotukilain (65/1994) mukaista opintotukea koulutuspäivärahan perusteena olevien opintojen taikka muiden päätoimisten opintojen suorittamiseen.

14 luku

Erinäisiä säännöksiä

1 a §

Palkan vähimmäismäärän ja työssäolokuukausien laskennassa käytettävän määrän korotus

Edellä 5 luvun 4 §:n 3 momentissa ja 6 luvun 11 §:n 2 momentissa mainittuja määriä tarkistetaan vuosittain tammikuun alusta lakien työntekijän eläkelain 96 §:n 1 momentissa tarkoitettulla palkkakertoimella.

Edellä 1 momentissa tarkoitettut määrät ovat vuoden 2007 tasossa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Laskettaessa työssäoloaikaa ennen tämän lain voimaantuloa olevalta ajalta sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki

aikuiskoulutustuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan aikuiskoulutustuesta 28 päivänä joulukuuta 2000 annetun lain (1276/2000) 7 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1333/2004, sekä
lisätään lakiin uusi 31 a §, seuraavasti:

7 §

Aikuiskoulutustuen ansainta-aika

Aikuiskoulutustuen saamisen edellytyksenä on, että henkilö on hankkinut työssäoloaikaa tukikauden alkamiseen mennessä vähintään viisi vuotta. Työssäoloaika lasketaan työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä tarkoitettujen työeläkelakien alaisten ansioiden perusteella.

Työssäolokuukausien lukumäärä saadaan jakamalla kunkin kalenterivuoden ansiot luvulla 940. Kalenterivuosi kohtainen osamäärä pyöristetään alaspäin lähimpään kokonaislukuun, joka voi olla enintään 12. Eri vuosien osamäärät lasketaan yhteen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua työssäoloaikaa laskettaessa työhön rinnastettavana aikana otetaan lisäksi huomioon sellainen täysi kalenterikuukausi:

1) jolta henkilölle on maksettu sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka erityishoitorahaa;

2) jonka henkilö on ollut lakiin tai työ- tai virkaehtosopimukseen perustuvalla hoitopaikalla taikka suorittanut varusmies- tai siviilipalvelusta; ja

3) jona henkilö on ollut työkyvytön saaden työntekijän eläkelain 3 §:ssä mainittujen lakien perusteella eläkettä, kuntoutustukea tai tapaturmavakuutuslain (608/1948) mukaista tapaturmaeläkettä.

Työssäoloajasta enintään neljännes voi olla 3 momentissa tarkoitettua työhön rinnastettavaa aikaa.

31 a §

Työssäoloajan laskennassa käytettävän määrän korotus

Edellä 7 §:n 2 momentissa mainittua lukua tarkistetaan vuosittain tammikuun alusta lakien työntekijän eläkelain 96 §:n 1 momentissa tarkoitettulla palkkakertoimella.

Edellä 7 §:n 2 momentissa mainittu luku on vuoden 2007 tasossa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Laskettaessa työssäoloaikaa ennen tämän lain voimaantuloa olevalta ajalta sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3.

Laki**vuorotteluvapaalain 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 joulukuuta 2002 annetun vuorotteluvapaalain (1305/2002) 4 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1244/2004, seuraavasti:

4 §

Vuorotteluvapaan työhistoriaedellytys

Vuorotteluvapaan edellytyksenä on, että henkilö on hankkinut työssäoloaikaa ennen vuorotteluvapaan alkamista vähintään 10 vuotta. Jos henkilö on aiemmin saanut vuorottelukorvausta, työssäoloaikaa on oltava vähintään viisi vuotta edellisen vuorotteluvapaan päättymisestä. Työssäoloaika lasketaan työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä tarkoitettujen työeläkelakien alaisten ansioiden perusteella.

Työssäolokuukausien lukumäärä lasketaan siten kuin työttömyysturvalain 6 luvun 11 §:n 2 momentissa säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua työssäoloaikaa laskettaessa työhön rinnastettavana aikana otetaan lisäksi huomioon sellainen täysi kalenterikuukausi:

1) jolta henkilölle on maksettu sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka erityishoitorahaa; ja

2) jonka henkilö on ollut lakiin tai työ- tai virkaehtosopimukseen perustuvalla hoitovapaalla tai suorittanut varusmies- taikka siviilipalvelusta.

Työssäoloajasta enintään neljännes voi olla 3 momentissa tarkoitettua työhön rinnastettavaa aikaa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Laskettaessa työssäoloaikaa ennen tämän lain voimaantuloa olevalta ajalta sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 13 päivänä lokakuuta 2006

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Tuula Haatainen*

1.

Laki**työttömyysturvalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun työttömyysturvalain (1290/2002) 5 luvun 4 §:n 3 momentti, 6 luvun 3 a §:n 1 momentin 1 kohta, 9 §:n 2 momentin 2 kohta, ja 11 § sekä 10 luvun 3 §,
 sellaisina kuin niistä ovat 6 luvun 3 a §:n 1 momentin 1 kohta laissa 459/2005 ja 11 § osaksi mainitussa laissa sekä 10 luvun 3 § osaksi laeissa 1330/2004 1364/2003 ja 1180/2005, sekä *lisätään* 14 lukuun uusi 1 a § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

5 luku

5 luku

Työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset**Työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset**

4 §

4 §

*Palkansaajan työssäoloehtoon luettava työ**Palkansaajan työssäoloehtoon luettava työ*

Palkkaa koskevat edellytykset täyttyvät, kun palkka on työehtosopimuksen mukainen. Jos alalla ei ole työehtosopimusta, kokoaikatyön palkan on vastattava vähintään peruspäivärahan 40-kertaista määrää kuukaudessa.

Palkkaa koskevat edellytykset täyttyvät, kun palkka on työehtosopimuksen mukainen. Jos alalla ei ole työehtosopimusta, kokoaikatyön palkan on oltava vähintään 940 euroa kuukaudessa.

6 luku

6 luku

Työttömyyspäivärahan määrä ja kesto**Työttömyyspäivärahan määrä ja kesto**

3 a §

3 a §

*Työllistymisohjelmallisän edellytykset**Työllistymisohjelmallisän edellytykset*

Voimassa oleva laki

Ansiopäivärahan 2 §:n 3 momentin mukaan työllistymisohjelmallisää maksetaan työnhakijalle, jolle on laadittu työllistymisohjelma ja joka:

1) on menettänyt työnsä työsopimuslain 7 luvun 3, 4, 7 tai 8 §:ssä tarkoitetuista taloudellisista tai tuotannollisista syistä, vastaavista syistä merimieslain mukaan tai julkisen yhteisön toiminnasta johtuvista *vas-taavista* syistä ja joka on ennen irtisanomisajan päättymistä hankkinut 11 §:n 1 momentissa tarkoitettua työssäoloaikaa vähintään kolme vuotta; tai

9 §

Lisäpäiväoikeus

Vuonna 1950 tai sen jälkeen syntyneelle työnhakijalle voidaan 7 §:ssä säädetyn enimmäisajan estämättä maksaa palkansaajan peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa sen kalenterikuukauden loppuun saakka, jona työnhakija täyttää 65 vuotta, jos hän:

2) on enimmäisajan täytyessä ollut 11 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla työssä vähintään 5 vuotta viimeisen 20 vuoden aikana.

11 §

Työssäoloajan huomioon ottaminen

Edellä 3, 3 a, 9 ja 10 §:ssä tarkoitettua työssäoloaikaa laskettaessa huomioon otetaan työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettu peruseläkkeen tai muun siihen verrattavan työ- tai virkasuhteeseen perustuvan eläkkeen edellyttämä työ, joka määräytyy 31 päivänä joulukuuta 2004 voimassa olleiden säännösten mukaan. Työssäoloaikaa laskettaessa huomioon otetaan työ, jonka henkilö on tehnyt täytettyään 18 vuotta.

Edellä 3 ja 10 §:ssä tarkoitettua työssäoloaikaa laskettaessa työhön rinnastettavana aikana otetaan lisäksi huomioon aika:

Ehdotus

Ansiopäivärahan 2 §:n 3 momentin mukaan työllistymisohjelmallisää maksetaan työnhakijalle, jolle on laadittu työllistymisohjelma ja joka:

1) on menettänyt työnsä työsopimuslain 7 luvun 3, 4, 7 tai 8 §:ssä tarkoitetuista taloudellisista tai tuotannollisista syistä, vastaavista syistä merimieslain mukaan tai julkisen yhteisön toiminnasta johtuvista syistä ja joka on ennen irtisanomisajan päättymistä *ollut työssä yhteensä* vähintään kolme vuotta yhden tai *useamman työnantajan palveluksessa* tai

9 §

Lisäpäiväoikeus

Vuonna 1950 tai sen jälkeen syntyneelle työnhakijalle voidaan 7 §:ssä säädetyn enimmäisajan estämättä maksaa palkansaajan peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa sen kalenterikuukauden loppuun saakka, jona työnhakija täyttää 65 vuotta, jos hän:

2) on enimmäisajan täytyessä *hankkinut 11 §:ssä tarkoitettua työssäoloaikaa* vähintään 5 vuotta viimeisen 20 vuoden aikana.

11 §

Työssäoloajan laskeminen

Edellä 3, 9 ja 10 §:ssä tarkoitettu työssäoloaika lasketaan *työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä tarkoitettujen työeläkelakien alaisten ansioiden perusteella*.

Työssäolokuukausien lukumäärä saadaan jakamalla kunkin kalenterivuoden ansiot luvulla 423. Kalenterivuosisikohtainen osamäärä pyöristetään alaspäin lähimpään kokonaislukuun, joka voi olla enintään 12. Eri vuosien osamäärät lasketaan yhteen.

Edellä 3 ja 10 §:ssä tarkoitettua työssäoloaikaa laskettaessa työhön rinnastettavana aikana otetaan lisäksi huomioon *sellainen*

1) jolta henkilölle on maksettu sairausvakuutuslain mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka erityishoitorahaa *sellaiselta ajalta, jolta henkilö ei ole ansainnut 1 momentissa tarkoitettua eläkettä*;

2) jonka henkilö on ollut lakiin tai työ- tai virkaehtosopimukseen perustuvalla hoitovapaalla tai suorittanut varusmies- tai siviilipalvelusta; ja

3) jona henkilö on ollut sairauden, vian tai vamman vuoksi työkyvytön saaden 1 momentissa tarkoitettua eläkettä, kuntoutustukea tai tapaturmavakuutuslain mukaista tapaturmaeläkettä.

Työssäoloajasta enintään neljännes voi olla 2 momentissa tarkoitettua työhön rinnastettavaa aikaa.

10 luku

Koulutuspäivärahaa koskevat säännökset

3 §

Koulutuspäivärahan saamisen erityisedellytykset

Koulutuspäivärahaan on oikeus sillä, joka aloittaa päätoimisen ammatillisia valmiuksiansaan edistävän koulutuksen. Koulutuspäivärahaan on oikeus myös sillä, joka ryhtyy päätoimisesti jatkamaan ennen työttömyytään keskeytyneitä, ammatillisia valmiuksia edistäviä opintoja.

Koulutuspäivärahan saamisen edellytyksenä on, että hakija on koulutuksen aloitessaan:

1) saanut välittömästi edeltäneen 12 kuukauden aikana työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea vähintään 65 työttömyyspäivältä; sekä

2) tehnyt työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettua peruseläkkeen tai muuhun siihen verrattavan työ- tai virkasuhteeseen perustuvan eläkkeen edellyttämää työtä, joka määräytyy 31 päivänä joulukuuta 2004 voimassa olleiden säännösten mukaan, yhteensä vähintään 10 vuotta, jota laskettaessa luetaan hyväksi myös työ,

täysi kalenterikuukausi:

1) jolta henkilölle on maksettu sairausvakuutuslain mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka erityishoitorahaa;

2) jonka henkilö on ollut lakiin tai työ- tai virkaehtosopimukseen perustuvalla hoitovapaalla taikka suorittanut varusmies- tai siviilipalvelusta; ja

3) jona henkilö on ollut *työkyvytön* saaden *työntekijän eläkelain 3 §:ssä mainittujen lakien perusteella* eläkettä, kuntoutustukea tai tapaturmavakuutuslain mukaista tapaturmaeläkettä.

Työssäoloajasta enintään neljännes voi olla 3 momentissa tarkoitettua työhön rinnastettavaa aikaa.

10 luku

Koulutuspäivärahaa koskevat säännökset

3 §

Koulutuspäivärahan saamisen erityisedellytykset

Koulutuspäivärahaan on oikeus sillä, joka aloittaa päätoimisen ammatillisia valmiuksiansaan edistävän koulutuksen. Koulutuspäivärahaan on oikeus myös sillä, joka ryhtyy päätoimisesti jatkamaan ennen työttömyytään keskeytyneitä, ammatillisia valmiuksia edistäviä opintoja.

Koulutuspäivärahan saamisen edellytyksenä on, että hakija on koulutuksen aloitessaan:

1) saanut välittömästi edeltäneen 12 kuukauden aikana työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea vähintään 65 työttömyyspäivältä; sekä

2) *hankkinut 6 luvun 11 §:ssä tarkoitettua työssäoloaikaa* vähintään 10 vuotta.

Voimassa oleva laki

jonka hakija on tehnyt ennen kuin hän on täyttänyt 23 vuotta.

Jos hakijan 1 momentin mukainen koulutus tai opinnot sisältyvät työllistymisohjelmaan, koulutuspäivärahan saaminen ei edellytä 2 momentin 1 kohdassa säädetyn edellytyksen täyttymistä.

Edellä 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua työssäoloaikaa laskettaessa työhön rinnastettavana aikana otetaan lisäksi huomioon aika:

1) jolta hakijalle on maksettu sairausvakuutuslain mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka erityishoitorahaa sellaiselta ajalta, jolta hän ei ole ansainnut 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua eläkettä;

2) jonka hakija on ollut lakiin tai työ- tai virkaehtosopimukseen perustuvalla hoitovapaalla taikka jona hän on suorittanut varusmies- tai siviilipalvelusta; ja

3) jona hakija on ollut sairauden, vian tai vamman vuoksi työkyvytön saaden 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua eläkettä, kuntoutustukea tai tapaturmavakuutuslain mukaista tapaturmaeläkettä.

Edellä 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua työssäoloajasta enintään neljännes voi olla 4 momentissa tarkoitettua työhön rinnastettavaa aikaa.

Työ ja työhön rinnastettava aika voidaan lukea hakijan hyväksi vain kerran 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua työssäoloaikaa laskettaessa. Jos hakija on saanut pitkäaikaistyöttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta annetussa laissa (709/1997) tarkoitettua tukea, luetaan työssäoloaikaan vain tuen saamisen jälkeinen aika.

Koulutuspäivärahaan ei ole oikeutta henkilöllä, joka työllistyy kokoaikatyössä yli kahden viikon ajan. Koulutuspäivärahaan ei ole myöskään oikeutta, jos opiskelija saa opintotukilain (65/1994) mukaista opintotukea koulutuspäivärahan perusteena olevien opintojen taikka muiden päätoimisten opintojen suorittamiseen.

Ehdotus

Jos hakijan 1 momentin mukainen koulutus tai opinnot sisältyvät työllistymisohjelmaan, koulutuspäivärahan saaminen ei edellytä 2 momentin 1 kohdassa säädetyn edellytyksen täyttymistä.

Jos hakija on saanut koulutuspäivärahaa tai pitkäaikaistyöttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta annetussa laissa (709/1997) tarkoitettua tukea, työssäoloaikaan luetaan vain koulutuspäivärahan tai tuen saamisen jälkeinen aika.

Koulutuspäivärahaan ei ole oikeutta henkilöllä, joka työllistyy kokoaikatyössä yli kahden viikon ajan. Koulutuspäivärahaan ei ole myöskään oikeutta, jos opiskelija saa opintotukilain (65/1994) mukaista opintotukea koulutuspäivärahan perusteena olevien opintojen taikka muiden päätoimisten opintojen suorittamiseen.

14 luku

Erinäisiä säännöksiä

1 a §

Palkan vähimmäismäärän ja työssäolokuukausien laskennassa käytettävän määrän korotus

Edellä 5 luvun 4 §:n 3 momentissa ja 6 luvun 11 §:n 2 momentissa mainittuja määriä tarkistetaan vuosittain tammikuun alusta lukien työntekijän eläkelain 96 §:n 1 momentissa tarkoitetulla palkkakertoimella.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut määrät ovat vuoden 2007 tasossa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Laskettaessa työssäoloaikaa ennen tämän lain voimaantuloa olevalta ajalta sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki

aikuiskoulutustuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan aikuiskoulutustuesta 28 päivänä joulukuuta 2000 annetun lain (1276/2000) 7 §, sellaisena kuin se on osaksi lain 1333/2004, sekä
lisätään lakiin uusi 31 a §, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

7 §

Aikuiskoulutustuen ansainta-aika

Aikuiskoulutustuen ansainta-aika

Aikuiskoulutustuen saamisen edellytyksenä on, että henkilö on tukikauden alkamiseen mennessä tehnyt työntekijän eläkelain (395/1961) 8 §:n 4 momentissa tarkoitetun peruseläkkeen tai muuhun siihen verrattavan työ- tai virkasuhteeseen perustuvan eläkkeen edellyttämää työtä, joka määräytyy 31 päivänä joulukuuta 2004 voimassa olleiden säännösten mukaan, yhteensä vähintään:

1) 5 vuotta, jos tukikausi alkaa 1 päivänä elokuuta 2006 tai sen jälkeen, ja

2) 10 vuotta, jos tukikausi alkaa ennen elokuun 1 päivää 2006.

Aikaa laskettaessa luetaan hyväksi myös työ, jonka henkilö on tehnyt ennen kuin hän on täyttänyt 23 vuotta.

Työntekoon rinnastettavana aikana otetaan huomioon aika, jolta henkilölle on maksettu sairausvakuutuslain (364/1963) mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka erityishoitorahaa sellaiselta ajalta, jolta henkilö ei ole ansainnut 1 momentissa tarkoitettua eläkettä. Rinnastettavana aikana otetaan huomioon myös aika, jonka henkilö on ollut lakiin tai työ- tai virkaehtosopimukseen perustuvalla hoitovapaalla tai suorittanut varusmies- tai siviilipalvelusta. Lisäksi työntekoon rinnas-

Aikuiskoulutustuen saamisen edellytyksenä on, että henkilö on *hankkinut työssäoloaikaa* tukikauden alkamiseen mennessä vähintään viisi vuotta. *Työssäoloaika lasketaan* työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä tarkoitettujen työeläkelakien alaisen ansioiden perusteella.

Työssäolokuukausien lukumäärä saadaan jakamalla kunkin kalenterivuoden ansiot luvulla 940. Kalenterivuosi kohtainen osamäärä pyöristetään alaspäin lähimpään kokonaislukuun, joka voi olla enintään 12. Eri vuosien osamäärät lasketaan yhteen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua työssäoloaikaa laskettaessa työhön rinnastettavana aikana otetaan lisäksi huomioon sellainen täysi kalenterikuukausi:

1) jolta henkilölle on maksettu sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka erityishoitorahaa;

2) jonka henkilö on ollut lakiin tai työ- tai virkaehtosopimukseen perustuvalla hoitovapaalla taikka suorittanut varusmies- tai siviilipalvelusta; ja

3) jona henkilö on ollut työkyvytön saaden työntekijän eläkelain 3 §:ssä mainittujen lakien perusteella eläkettä, kuntoutustukea tai tapaturmavakuutuslain (608/1948)

tettavana aikana otetaan huomioon se aika, jona henkilö on ollut sairauden, vian tai vamman vuoksi työkyvyttönä saaden 1 momentissa tarkoitettua eläkettä, kuntoutustukea tai tapaturmavakuutuslain (608/1948) mukaista tapaturmaeläkettä. Ansainta-ajasta enintään neljännes voi olla edellä tarkoitettua rinnastettavaa aikaa.

mukaista tapaturmaeläkettä.

Työssäoloajasta enintään neljännes voi olla 3 momentissa tarkoitettua työhön rinnastettavaa aikaa.

31 a §

Työssäoloajan laskennassa käytettävän määrän korotus

Edellä 7 §:n 2 momentissa mainittua lukua tarkistetaan vuosittain tammikuun alusta lukien työntekijän eläkelain 96 §:n 1 momentissa tarkoitettulla palkkakertoimella.

Edellä 7 §:n 2 momentissa mainittu luku on vuoden 2007 tasossa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Laskettaessa työssäoloaikaa ennen tämän lain voimaantuloa olevalta ajalta sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3.

Laki**vuorotteluvapaalain 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 joulukuuta 2002 annetun vuorotteluvapaalain (1305/2002) 4 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1244/2004, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Vuorotteluvapaan työhistoriaedellytys

Vuorotteluvapaan työhistoriaedellytys

Vuorotteluvapaan edellytyksenä on, että henkilö on ennen vuorotteluvapaan alkamista tehnyt yhteensä vähintään kymmenen vuotta sellaista työntekijäin eläkelain (395/1961) 8 §:n 4 momentissa tarkoitettua peruseläkkeen tai muun siihen verrattavan työ- tai virkasuhteeseen perustuvan eläkkeen edellyttämää työtä, joka määräytyy 31 päivänä joulukuuta 2004 voimassa olleiden säännösten mukaan. Aikaa laskettaessa luetaan hyväksi myös työ, jonka henkilö on tehnyt ennen kuin hän on täyttänyt 23 vuotta. Jos vuorotteluvapaata on käytetty jo kertaalleen, edellä tarkoitettua työtä tulee tehdä viisi vuotta edellisen vuorotteluvapaan päättymisestä.

Työntekoon rinnastettavana aikana otetaan huomioon aika, jolta henkilölle on maksettu sairausvakuutuslain (364/1963) mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka erityishoitorahaa sellaiselta ajalta, jolta henkilö ei ole ansainnut 1 momentissa tarkoitettua eläkettä. Lisäksi työntekoon rinnastettavana aikana otetaan huomioon aika, jonka henkilö on ollut lakiin tai työ- tai virkaehtosopimukseen perustuvalla hoitovapaalla taikka suorittanut varusmies- tai siviilipalvelusta. Ajasta enintään neljännes voi olla edellä tarkoitettua rinnastettavaa aikaa.

Vuorotteluvapaan edellytyksenä on, että henkilö on *hankkinut työssäoloaika* ennen vuorotteluvapaan alkamista vähintään 10 vuotta. *Jos henkilö on aiemmin saanut vuorottelukorvausta, työssäoloaika on oltava vähintään viisi vuotta edellisen vuorotteluvapaan päättymisestä. Työssäoloaika lasketaan työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä tarkoitettujen työeläkelakien alaisen ansioiden perusteella.*

Työssäolokuukausien lukumäärä lasketaan siten kuin työttömyysturvain 6 luvun 11 §:n 2 momentissa säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua työssäoloaika laskettaessa työhön rinnastettavana aikana otetaan lisäksi huomioon sellainen täysi kalenterikuukausi:

1) jolta henkilölle on maksettu sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka erityishoitorahaa; ja

2) jonka henkilö on ollut lakiin tai työ- tai virkaehtosopimukseen perustuvalla hoitovapaalla taikka suorittanut varusmies- tai siviilipalvelusta.

Työssäoloajasta enintään neljännes voi olla 3 momentissa tarkoitettua työhön rinnastettavaa aikaa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Laskettaessa työssäoloaikaa ennen tämän lain voimaantuloa olevalta ajalta sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.